

MEMÒRIA DEMOCRÀTICA 2009 2026

La primera consulta popular sobre la independència a Arenys de Munt

Recull documental i audiovisual del dissetè aniversari

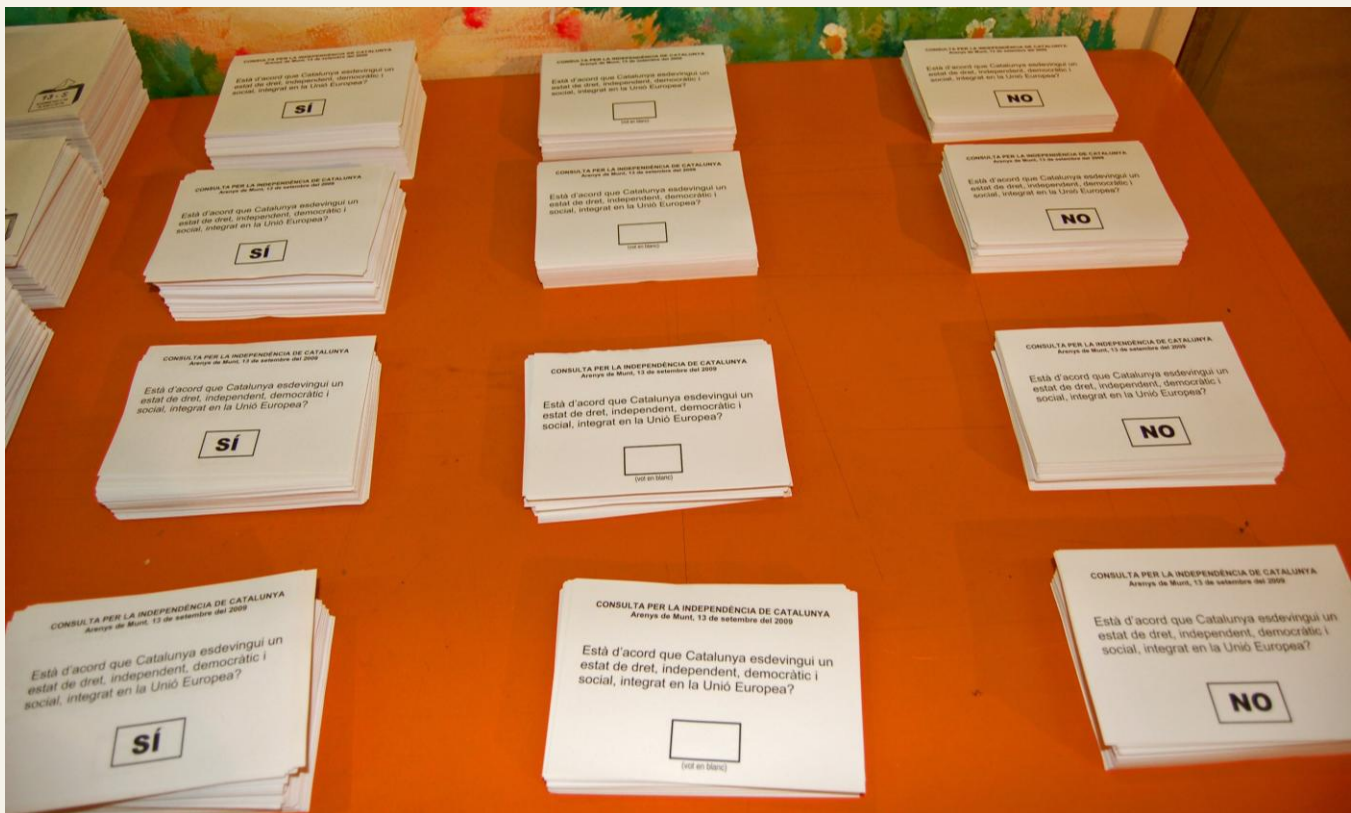
13 SETEMBRE 2009 13 SETEMBRE 2026

La consulta popular sobre la independència a Arenys de Munt

Recull documental i audiovisual del dissetè aniversari

Les paperetes de la consulta
Fotografia Espiadimonis · Wikimedia Commons CC BY-SA 2.0

Disset anys després

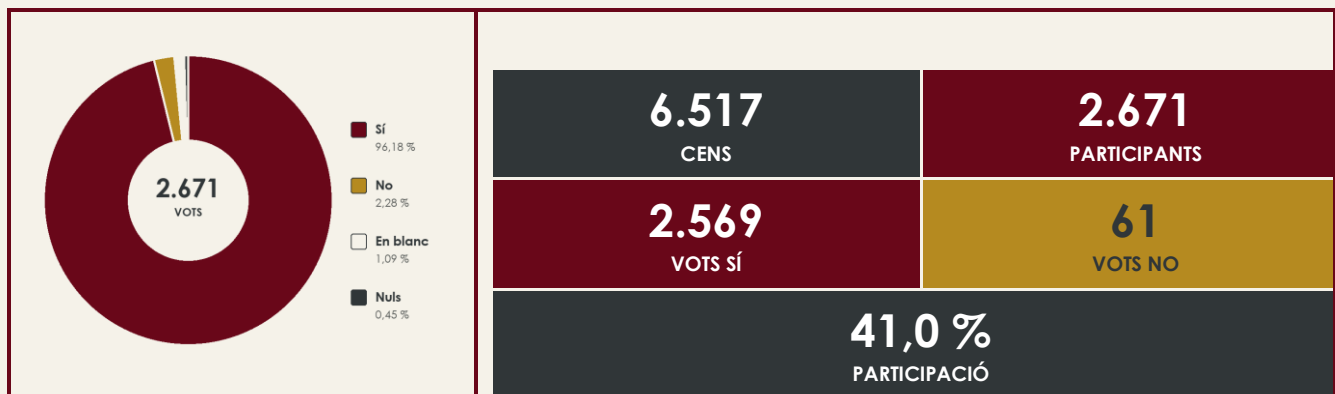

Arenys de Munt va demostrar que una iniciativa sorgida del poble podia obrir un debat que acabaria recorrent tot el país.

Aquest setembre commemorem el 17è aniversari d'aquella consulta popular sobre la independència de Catalunya, celebrada el 13 de setembre de 2009. Aquella jornada, organitzada des de la societat civil gràcies a la implicació del teixit associatiu i dels veïns, va situar el municipi al centre de l'atenció política i dels mitjans de comunicació d'arreu del món. La convocatòria va registrar un total de 2.671 participants: 2.569 vots van ser per al sí, 61 per al no, 29 es van comptabilitzar en blanc i es van registrar 12 vots nuls.

Disset anys després, amb la voluntat de preservar i fer accessible la memòria d'aquella fita, posem a l'abast de tothom aquest recull documental. Es tracta d'un fons obert que aplega fotografies, vídeos, reportatges, documents judicials, entrevistes i cròniques publicades abans, durant i després de la històrica jornada.

Entre els materials disponibles, hi trobareu el documental Arenys, on tot comença, les peces informatives de TV3 i RTVE, així com gravacions ciutadanes a peu de carrer. També s'hi inclouen cròniques fotogràfiques de l'època, la documentació oficial del procés i diversos articles d'anàlisi sobre l'abast polític i social d'aquella jornada fundacional.

Resultat complet Sí 2.569 · No 61 · En blanc 29 · Nuls 12

La jornada que va obrir el camí

El 13 de setembre de 2009 la votació va convertir Arenys de Munt en el centre de l'atenció política i mediàtica. La consulta es va celebrar al Centre Moral, organitzada per la societat civil després de la suspensió judicial del suport municipal.

*La riera durant la jornada del 13 S
Fotografia Xavi Salbanyà · Wikimedia Commons CC BY-SA 2.0*

Els fets principals

- **Impuls i organització:** La iniciativa va néixer del Moviment Arenyenc per a l'Autodeterminació (MAPA) i es va articular a través de la Comissió Organitzadora de la Consulta (COC130909). Prèviament, el 4 de juny de 2009, el ple municipal n'havia aprovat el suport institucional i la cessió d'un espai.
- **El repte jurídic:** Arran de la impugnació de l'Advocacia de l'Estat, la justícia va suspendre l'acord municipal. Lluny d'aturar-se, la comissió organitzadora va tirar endavant la votació gràcies al Centre Moral, que va cedir les seves instal·lacions per poder-hi acollir les urnes.
- **La pregunta:** El text de la papereta demanava explícitament: «Està d'acord que Catalunya esdevingui un estat de dret, independent, democràtic i social, integrat a la Unió Europea?»

- **Participació i resultats:** Van votar 2.671 persones sobre un cens de 6.517 electors (un 41% de participació). El sí es va imposar de manera aclaparadora amb 2.569 vots; el no en va obtenir 61; es van comptabilitzar 29 vots en blanc i 12 de nuls.
- **El clima de la jornada:** La votació va transcórrer en un ambient festiu i cultural, marcat per una afluència massiva de ciutadans. Una manifestació de signe falangista va ser continguda per un fort dispositiu policial lluny dels col·legis, garantint la seguretat de l'acte.
- **L'impacte històric:** L'èxit de la convocatòria va deslligar un moviment en cadena amb centenars de consultes locals arreu del país entre 2009 i 2011. Arenys de Munt va quedar fixat per sempre com el quilòmetre zero d'un nou cicle de mobilització sobiranista.
- **L'aliança de la societat civil:** La celebració de la consulta va ser possible gràcies a la capacitat d'autoorganització de la ciutadania. La clau de l'èxit va radicar en la coordinació entre la comissió organitzadora, el teixit associatiu i els veïns d'Arenys de Munt, esdevenint una mostra clara de la fortalesa de les iniciatives de base popular.
- **El compromís del voluntariat d'arreu:** Davant les dificultats, Arenys de Munt va rebre el suport solidari de milers de persones procedents de diversos punts dels Països Catalans. Aquest col·lectiu es va desplaçar al municipi per col·laborar estretament en les tasques d'organització, logística i en l'articulació d'un dispositiu de seguretat ciutadana que va protegir les urnes i va garantir el desenvolupament pacífic de la votació.

*El Centre Moral va acollir la votació
Fotografia Xavi Salbanyà · Wikimedia Commons CC BY-SA 2.0*

La memòria en imatges

Les fotografies recuperen l'ambient de les urnes i el carrer, retent homenatge a qui va fer possible la consulta. Aquest catàleg indexa les col·leccions disponibles i diferencia el material lliure del que té drets reservats.

*La comissió avaluadora durant la jornada
Fotografia Xavi Salbanyà · Wikimedia Commons CC BY-SA 2.0*

01 El día que el independentismo arrancó

El Món · 2024 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Reportatge del quinzè aniversari il·lustrat amb imatges de l'ACN i testimonis de protagonistes.

02 El espíritu perdido de Arenys de Munt

La Vanguardia · 2019 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Reportatge del desè aniversari amb fotografies i balanç crític dels promotors.

03 Arenys de Munt 13 S

Saül Gordillo · 2009 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Galeria en quatre pàgines amb fotografies pròpies i accés relacionat a Flickr.

04 Arenys de Munt prendió la mecha

El Periódico · 2019 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Peça retrospectiva amb fotografia de la jornada i síntesi de la seva influència posterior.

La jornada en moviment

Els reportatges televisius i els enregistraments ciutadans conserven les veus, els gestos i l'atmosfera del 13 S. El documental *Arenys on tot comença* esdevé la millor porta d'entrada audiovisual d'aquest recull documental.

01 Arenys on tot comença

30 minuts 3Cat · 2019 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Reportatge complet sobre la preparació i l'impacte de la consulta, amb testimonis dels principals protagonistes. És la millor peça de síntesi per encapçalar el recull.

02 Arenys on tot comença

Canal oficial de 3Cat a YouTube · 2019 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Versió del reportatge disponible a YouTube, útil com a alternativa al reproductor de 3Cat.

03 10 anys de la primera consulta per la independència a Arenys de Munt

3Cat · 2019 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Peça informativa breu de dos minuts emesa el desè aniversari.

04 Consulta Popular Arenys de Munt 13 Setembre de 2009

Martí Utset · 2019 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Vídeo commemoratiu elaborat amb imatges de la jornada.

05 Referèndum d'Arenys de Munt 13 de setembre de 2009

YouTube · 2016 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Fragment centrat en la votació afirmativa i l'ambient del 13 S.

06 Uns 5000 independentistes ofeguen la concentració d'un centenar de falangistes

Agència Catalana de Notícies · 2009 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Crònica audiovisual de l'ACN sobre les concentracions simultànies i el dispositiu de seguretat.

07 El sí se impone casi por unanimidad

RTVE · 2009 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Notícia de la mateixa jornada amb una peça de vídeo d'un minut. Cal tenir present l'errada numèrica explicada en aquest dossier.

08 Largos colas en la consulta independentista de Arenys de Munt

El País Agencia Atlas · 2009 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Vídeo i notícia publicats durant la jornada amb imatges de les cues i de l'ambient al municipi.

09 Liz Castro fala da consulta popular en Arenys de Munt no 2009

Fundación Galiza Sempre · 2017 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Testimoni posterior sobre la significació de la consulta, en gallec.

10 Concentració de Falange a Arenys de Munt

YouTube · 2018 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Material retrospectiu sobre la concentració del 13 de setembre. Convé contextualitzar-lo i no usar-lo com a única font.

Com es va fer?

La consulta d'Arenys de Munt és, sobretot, una lliçó d'organització que ha deixat un rastre documental de primera mà. A través dels webs arxivats, les actes municipals, els recursos judicials de l'Advocacia de l'Estat, els estudis històrics i la proclama final dels resultats, avui podem reconstruir pas a pas com es va bastir aquella jornada des de la iniciativa ciutadana.

01 Consulta sobre la independència de Catalunya a Arenys de Munt

Viquipèdia en català · Actualitzat [OBRIR L'ENLLAC](#)

Cronologia àmplia i, sobretot, porta d'entrada a desenes de fonts de 2009 conservades a l'Internet Archive.

02 2009 Catalan independence referendum in Arenys de Munt

Wikipedia en anglès · Actualitzat [OBRIR L'ENLLAC](#)

Síntesi en anglès i inventari de la repercussió internacional de la consulta.

03 Recurs contenciós sobre l'acord municipal

Document judicial reproduït per 3Cat · 2009 · INDEXAT [OBRIR L'ENLLAC](#)

Còpia indexada del recurs de l'Advocacia de l'Estat. L'adreça directa del PDF pot canviar; l'enllaç de cerca exacta en facilita la recuperació.

04 Arenys de Munt 13 de setembre del 2009

Agustí Barrera i Puigví RACO · 2019 · ARXIU PDF [OBRIR L'ENLLAC](#)

Estudi històric de les XXXV Sessions d'Estudis Mataronins. Analitza els elements socials, polítics i històrics que van fer possible la consulta.

05 La proclama d'Arenys de Munt

Bloc de Joan Jubany · 24 setembre 2009 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Transcripció extensa del discurs final de Josep Manel Ximenis, els agraïments de la comissió i els resultats oficials.

Cròniques publicades el 2009

01 La independència arrasa a Arenys de Munt

VilaWeb · 13 setembre 2009 · INDEXAT [OBRIR L'ENLLAC](#)

Crònica del resultat i de la participació. Si la pàgina original no respon, la referència també és localitzable des de la Viquipèdia i l'arxiu web.

02 El sí se impone casi por unanimidad

RTVE · 13 setembre 2009 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Crònica en calent amb vídeo, dades de participació i relat de les concentracions.

03 Arenys vota masivamente a favor de la independencia de Cataluña

El País · 13 setembre 2009 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Notícia amb vídeo de l'Agència Atlas publicada el mateix dia.

04 Arenys de Munt celebra una consulta popular independentista

El Economista · 13 setembre 2009 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Crònica d'agència prèvia al tancament de les urnes. El servidor pot impedir l'accés automatitzat, però la pàgina continua indexada.

05 Catalan town votes for independence from Spain

Reuters Jason Webb · 13 setembre 2009 · INDEXAT [OBRIR L'ENLLAC](#)

Una de les peces internacionals més citades. També va ser distribuïda pel New York Times i altres mitjans.

06 Vote massif en faveur de l'indépendance de la Catalogne

Le Nouvel Obs · 14 setembre 2009 · INDEXAT [OBRIR L'ENLLAC](#)

Crònica en francès que mostra l'abast internacional immediat de la jornada.

07 Seguiment informatiu del referèndum d'Arenys de Munt

Llibertat cat · 10 a 13 setembre 2009 · INDEXAT [OBRIR L'ENLLAC](#)

Seguiment cronològic amb enllaços a peces audiovisuals i notícies de diverses fonts.

08 Guanya el sí a Arenys de Munt

Llibertat cat · 13 setembre 2009 · INDEXAT [OBRIR L'ENLLAC](#)

Publicació dels resultats correctes: 2.569 sí, 61 no, 29 blancs i 12 nuls.

***Està d'acord que Catalunya
esdevingui un estat de dret,
independent, democràtic i
social, integrat a la Unió
Europea?***

D'Arenys de Munt a l'1 d'octubre

La consulta del 13 de setembre de 2009 va obrir un cicle de participació que, evolucionant en escala, protagonistes i marc polític, va culminar en el referèndum de l'1 d'octubre de 2017.

Arenys de Munt va esdevenir l'epicentre d'una onada de consultes populars impulsades des de la societat civil. Entre el 2009 i el 2011, centenars de municipis van organitzar votacions sobiranistes que van culminar el 10 d'abril de 2011 amb la consulta de Barcelona, cloent així una etapa clau d'expansió territorial. Més enllà de les urnes, aquella experiència va teixir una xarxa sòlida entre entitats i voluntaris, alhora que situava el debat sobre el futur polític de Catalunya al centre de l'agenda pública.

El 9 de novembre de 2014, aquest impuls ciutadà va fer el salt a la dimensió institucional amb la implicació de la Generalitat. Malgrat la suspensió del Tribunal Constitucional a la convocatòria inicial, el Govern va articular un procés participatiu —també impugnat— que va tirar endavant gràcies al compromís de milers de voluntaris. La doble pregunta formulada plantejava si Catalunya havia d'esdevenir un estat i, en cas afirmatiu, si aquest havia de ser independent.

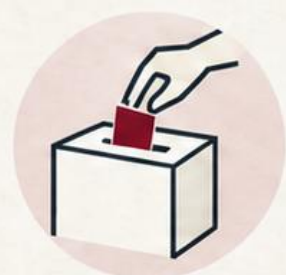
El procés va culminar l'1 d'octubre de 2017 amb el referèndum d'autodeterminació convocat per la Generalitat i suspès judicialment. La mobilització ciutadana i les intervencions policials per impedir la votació van situar el conflicte polític en el focus internacional.

La infografia de la pàgina següent recull les quatre fites principals d'aquest recorregut.

CRONOLOGIA DEL PROCÉS SOBIRANISTA

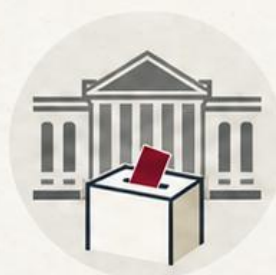
2009–2017 • De la iniciativa local a la implicació institucional

PARTICIPACIÓ
TERRITORI
INSTITUCIONS
FUTUR

13.09.2009
ARENYS DE MUNT
L'origen local

Impuls ciutadà i organització local.
41% de participació • **96,3%** de vots afirmatius
Banc de proves logístic sense suport institucional directe.

09.11.2014
PROCÉS PARTICIPATIU 9-N
El salt institucional

Convocatòria suspesa pel Tribunal Constitucional i reconvertida en un procés participatiu.
Pregunta doble sobre Estat i independència.
Més de **2,3 milions** de participants.

2009–2011
CONSULTES MUNICIPALS
L'onada territorial

Votacions no vinculants coordinades per plataformes ciutadanes.
549 municipis • culminació a Barcelona: **10.04.2011**
Xarxes de voluntariat i mobilització arreu del territori.

01.10.2017
REFERÈNDUM DE L'1-O
La centralitat política

Convocat sota la Llei del referèndum, suspesa pel Tribunal Constitucional.
Pregunta única sobre un estat independent en forma de república.
2.286.217 votants.

EVOLUCIÓ

Iniciativa cívica local → coordinació territorial → implicació institucional → referèndum

Una seqüència de participació ciutadana, ampliació territorial i creixent protagonisme institucional.

Memòria i ressò internacional

Amb la perspectiva del temps, veus i mitjans d'arreu han retornat a Arenys de Munt per desxifrar el significat d'aquella fita. El ressò internacional és el millor testimoni de com una consulta local va acabar assolint una dimensió global i inesperada.

*La consulta ja era present a les manifestacions de l'onze de setembre
Fotografia Espiadimonis · Wikimedia Commons CC BY-SA 2.0*

01 La consulta d'Arenys de Munt la determinació d'un poble que va despertar un país

VilaWeb · 7 setembre 2019 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Reportatge central del desè aniversari amb testimonis de Josep Manel Ximenis, Albert Tarrés i Carles Móra, i amb una pel·lícula incrustada.

02 Arenys de Munt any zero

3CatInfo · 8 setembre 2019 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Peça de presentació i context del reportatge de 30 minuts.

03 10 anys després de la consulta sobiranista d'Arenys on va començar el procés

3CatInfo · 8 setembre 2019 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Balanç informatiu del desè aniversari amb dades i testimonis.

04 Les consultes sobre la independència d'Arenys de Munt a tot Catalunya

3CatInfo · 10 abril 2011 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Explica l'expansió de la iniciativa fins a la consulta de Barcelona de 2011.

05 Especial Consultes sobre la independència

3Cat · 2009 a 2011 · ACCÉS VARIABLE [OBRIR L'ENLLAC](#)

Especial temàtic amb peces sobre Arenys i l'onada posterior. Pot mostrar limitacions d'accés segons el navegador.

06 El espíritu perdido de Arenys de Munt

La Vanguardia · 8 setembre 2019 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Balanç del desè aniversari centrat en els promotors i en l'evolució del moviment.

07 Arenys de Munt prendió la mecha

El Periódico · 13 setembre 2019 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Reportatge retrospectiu que relaciona la consulta amb les mobilitzacions i consultes posteriors.

08 El día que el independentismo arrancó 15 años de la consulta de Arenys

El Món · 22 setembre 2024 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Reportatge amb entrevistes a protagonistes i fotografies de l'ACN.

09 Josep Manel Ximenis: "l'única resposta que ens converteix en guanyadors és fer efectiva la República"

VilaWeb · 28 agost 2019 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Entrevista extensa a un dels principals impulsors, amb records sobre l'organització, les amenaces i l'impacte polític.

Ressò internacional

01 Reaccions en els mitjans internacionals

Wikipedia en anglès · 2009 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Relació extensa de titulars i mitjans de diversos països.

02 La premsa internacional es fa ampli ressò de la consulta

VilaWeb · setembre 2009 [OBRIR L'ENLLAC](#)

Recull contemporani dels titulars internacionals.

03 Catalan town votes for independence from Spain

Reuters · 13 setembre 2009 · INDEXAT [OBRIR L'ENLLAC](#)

Crònica internacional de Jason Webb.

04 Vote massif en faveur de l'indépendance de la Catalogne

Le Nouvel Obs · 14 setembre 2009 · INDEXAT [OBRIR L'ENLLAC](#)

Crònica francesa del resultat.

La gesta d'aquell 13 de setembre és una història construïda i viscuda des de la voluntat col·lectiva d'un poble. Conservar-la i compartir-la és la millor manera de reconèixer totes les persones que van fer possible allò que semblava impossible.

CRÈDITS

Fonts principals i llicències

- 01 3Cat [Arenys on tot comença](#)
- 02 RTVE [El sí se impone casi por unanimidad en la consulta independentista en Arenys de Munt](#)
- 03 El País [Arenys vota masivamente a favor de la independencia de Cataluña](#)
- 04 VilaWeb [La consulta d'Arenys de Munt la determinació d'un poble que va despertar un país](#)
- 05 VilaWeb [Entrevista a Josep Manel Ximenis](#)
- 06 RACO [Arenys de Munt 13 de setembre del 2009](#)
- 07 Saül Gordillo [Arenys de Munt 13 S](#)
- 08 Joan Jubany [La proclama d'Arenys de Munt](#)
- 09 Viquipèdia [Consulta sobre la independència de Catalunya a Arenys de Munt](#)
- 10 Wikipedia [2009 Catalan independence referendum in Arenys de Munt](#)

Crèdits de les imatges incorporades

Paperetes de la consulta · Espiadimonis · CC BY-SA 2.0 · [Fitxa i llicència](#)
Centre Moral durant el 13 S · Xavi Salbanyà · CC BY-SA 2.0 · [Fitxa i llicència](#)
La riera d Arenys de Munt el 13 S · Xavi Salbanyà · CC BY-SA 2.0 · [Fitxa i llicència](#)
Comissió avaluadora · Xavi Salbanyà · CC BY-SA 2.0 · [Fitxa i llicència](#)
Pancarta de la consulta a Barcelona · Espiadimonis · CC BY-SA 2.0 · [Fitxa i llicència](#)
Carles Móra alcalde d Arenys de Munt · Josep Tomàs · CC BY-SA 2.0 · [Fitxa i llicència](#)

Nota editorial Les fotografies de mitjans de comunicació s'enllacen però no s'han reproduït. Abans de reutilitzar qualsevol altra imatge cal comprovar-ne la llicència o obtenir l'autorització corresponent.